

Abstrakt

Předkladaná práce si bere za cíl pojednat a nastínit možnosti aplikace nové definice věci, která byla zakotvena v našem právním řádu s přijetím zákona č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku. Toto široké pojetí věci sebou přináší zcela nový pohled na věc v právním smyslu, než na jaký byla právní obec dosud zvyklá z předchozího pojetí, kdy věc definována nebyla a její pojetí bylo dovozeno jen doktrínou. Nová definice věci se jakoby vrací v čase k pojetí fungujícím na našem území v dobách první republiky, kdy bylo toto široké pojetí přebráno ze zákoníku rakouského.

Po úvodní části následuje rozbor geneze tohoto institutu na našem území. Následující kapitola se zabývá novou definicí věci a jejím pojetím. Její podkapitoly rozebírají zejména podmínky, které musí daný statek splnit proto, aby byl z občanskoprávního hlediska považován za věc v právním smyslu (užitečnost, odlišnost od osoby, ovladatelnost).

V další podkapitole tohoto oddílu je rozebírána podmínka užitečnosti věci, kdy je analyticky zkoumáno, zda je vůbec podmínkou nutnou či potřebnou, a jak ovlivňuje možnosti jednotlivých statků a jejich posouzení jako věci ve smyslu občanskoprávním či nikoliv. Další podkapitola se zabývá podmínkou ovladatelnosti věci a zaměřuje se na ovladatelné přírodní síly, na něž tato podmínka především směřuje.

Kapitola IV. se zabývá negativní definicí věci a jejím rozbohem. Zejména otázkou vymezení toho, co nelze z hlediska občanskoprávního za věc považovat a následné zaměření se na statky, které stojí na rozhraní tohoto pojetí, u nichž je otázkou budoucí judikatury a doktríny, aby v těchto případech zaujaly jasné stanovisko. Kapitola se také zabývá modifikacemi negativního vymezení věci, kterými si praxe vypomáhá za účelem jednoduššího nakládání s těmito statky, které by jinak za věci považovány nebyly a jejich převod či jiné nakládání s nimi by tak bylo zbytečně stíženo.

Kapitola V. se zabývá veřejným statkem. Zejména historickou reflexí tohoto institutu a otázkou vhodnosti zakomponování tohoto institutu do dnešního kodexu, a to vzhledem k dnešnímu rozdělení práva na veřejné a soukromé.

Závěrečná kapitola je věnována úvahám o vhodnosti širokého vymezení věci, následkům, které tato koncepce pro praxi přinese a možnostem, které mohly být vzaty v legislativním rámci tvorby nového občanského zákoníku v úvahu.